

Stoffer en blik

Barbara Verhallen

De traditionele rolverdeling waarin de vrouw geacht wordt huisvrouw te worden en de man de kost moet verdienen, is allang niet meer vanzelfsprekend.

Nederland kent een groeiend aantal tweeverdieners: 42 procent van alle huishoudens bestaat uit mensen die ervoor kiezen arbeid en zorg te combineren.

Maar vallen zorg en arbeid wel te combineren en hoe is die combinatie over de partners verdeeld? 'In de verdeling van zorguren tussen man en vrouw zit wel beweging, maar het schiet niet echt op', meent prof.dr. Jeanne de Bruijn, hoogleraar Vrouwenstudies aan de faculteit Sociaal-Culturele Wetenschappen. 'Vrouwen doen tegenwoordig per week gemiddeld drie uur minder aan zorg en mannen gemiddeld twee uur meer. En dat zijn met name mannen uit de leeftijdscategorie 65+. Twee uur per week is natuurlijk niets.'

Op alle niveaus en in alle sectoren is een soortgelijke ontwikkeling zichtbaar. De arbeidsparticipatie van vrouwen stijgt en ook het besef dat zowel de man als de vrouw verantwoordelijkheden op het gebied van zorg hebben, neemt in alle lagen van de bevolking toe. De ontwikkelingen zijn het best zichtbaar bij hoogopgeleiden, omdat het percentage hoogopgeleide vrouwen dat werkt, hoog is. Zo'n tachtig procent. Het geringe aantal uren dat de man meer aan zorg besteedt, is geen onwil volgens Jeanne de Bruijn. 'Driekwart van de mannen

vindt dat het huishoudelijk werk eerlijk tussen de partners verdeeld moet worden, maar de praktijk is vaak anders. De zorgflexibiliteit van de meeste bedrijven is nog erg klein. Mannen die in deeltijd willen werken om de zorg voor de kinderen met hun baan te combineren, worden vaak geconfronteerd met een starre en laatdunkende houding van leidinggevend. Met name in het topmanagement van het bedrijfsleven wordt vaak gezegd dat deeltijdwerken alleen op middelmanagement niveau mogelijk is. Topmanagers beweren dat ze altijd voltijds aanwezig moeten zijn, maar intussen hebben ze wel medelijden met hun dochters die zorg voor het gezin moeten combineren met een goede baan.'

Precair evenwicht

Ook het inleveren van salaris en werktijd is nog steeds een enorme rem om in deeltijd te gaan werken. Tussen 1990 en 1995 is er geen zichtbare daling in de gemiddelde werktijd. 'Toch is in Nederland materiële welvaart niet erg bepalend. Prestige daarentegen is buitengewoon belangrijk', meent De Bruijn. 'De traditionele referentiekaders die de